

Til UNIT

14. september 2020

Innspill til ny digitaliseringsstrategi for UH-sektoren: Erfaringer fra våren 2020

Tekna – Teknisk naturvitenskapelig forening er den største masterforeningen i Norge, og den største fagforeningen i Akademikerne med 85 000 medlemmer. Våre medlemmer har mastergrad eller mer fra tekniske og naturvitenskapelige fagområder.

Tekna vil i den andre innspillsrunden til Digitaliseringsstrategien i UH-sektoren trekke frem noen viktige erfaringer fra våre medlemmer. Disse erfaringene mener Tekna bør ligge til grunn for den nye digitaliseringsstrategien. Tekna bygger disse erfaringene og innspillene blant annet på et innspillmøte som Tekna tok initiativ til i høst og hvor en rekke representanter fra UH-sektoren deltok med sine betraktninger og erfaringer fra våren 2020.

Erfaringer fra våren omlegging av undervisning og forskning

Digital undervisning - kompetanse

I Teknas første innspill til Digitaliseringsstrategien for UH-sektoren løftet vi bekymringen ved den varierende kompetansen underviserne har til å tilby god og kvalitetssikret digital undervisning. Dette gjaldt pedagogisk opplegg, bruk av digitale hjelpemidler og oppfølging av den enkelte student. Erfaringene fra institusjonene i denne perioden bekrefter bekymringen, og underbygger vårt innspill om behovet for å utvikle standarder for et digitalt undervisningsopplegg og at den enkelte underviser settes i stand til å nyttiggjøre seg de verktøy og pedagogiske opplegg som digital undervisning av god kvalitet krever. Tekna er opptatt av involvering av underviserne, og ønsker en evaluering hvor det mangler kunnskap, og om hvilke verktøy / egenskaper i verktøyene som trengs for å muliggjøre god digital undervisning.

Våre medlemmer uttrykker et ønske og behov for frikjøp til kompetanseutvikling. Det er en tilbakevendende utfordring at det ikke brukes nok tid til egen pedagogiske utvikling. Digitale verktøy må man løpende lære seg, men det er nå sterkt behov for å komme et skritt videre. Tekna foreslår at ordningen med forskningsfri utvides til forsknings- og utdanningsfri (FOU-fri) for å gå dypere inn i hvordan digital undervisning best kan gjennomføres.

Digital undervisning – erfaringer fra studentene

Teknas studenter har rapportert svært varierende håndtering og opplevelse av overgangen fra fysisk til digital undervisning. Denne erfaringen reflekteres også i undersøkelser utført blant studenter, som viser at mange opplever dårligere læringsutbytte ved at undervisningen er mindre variert og preget

av dårligere struktur og sammenheng. Teknas studenter etterlyser mer interaksjon med underviser i forelesningene, og trekker frem viktigheten av at de digitale forelesningene skjer i sanntid for å sikre interaksjon mellom student og underviser.

Digital undervisning - infrastruktur

Erfaringer fra denne våren viser at de fleste institusjonene i UH-sektoren ikke har tilstrekkelig infrastruktur eller kompetanse om digitale verktøy. Det har over tid skjedd en nedbygging av administrative støttefunksjoner som et resultat av ABE kuttene sektoren har blitt pålagt. Det betyr at det ikke er tilstrekkelig tilgang på administrativ support som raskt kan hjelpe med utfordringer i digitale hverdagen. Det gjelder teknisk bistand, bistand til å håndtere juridiske utfordringer som for eksempel opphavsrettigheter og personvern, assistanse til å finne gode pedagogiske verktøy og bruk av tilgjengelig infrastruktur. Slik situasjonen er blir både utvikling, bruk og support av digitale løsninger i stor grad overlatt til vitenskapelig ansatte ildsjeler.

Erfaringen fra våre medlemmer og tillitsvalgte er et uttrykk for viktigheten av nær og kompetent digital administrativ støtte. Den enkelte fagansatte trenger assistanse for å sikre at personvernreglene overholdes og at rettsvernet til studentene og underviserne, ivaretas. Tekna er opptatt av at grunnleggende infrastruktur må på plass, og at den administrative støtten forsterkes, fremfor å svekkes ytterligere.

Digital undervisning – merarbeid

Videre erfarer fra våre medlemmer at utviklingen av digitale undervisningsopplegg fører med seg betydelig merarbeid. Tekna er bekymret for at utviklingen av aktive digitale undervisningsopplegg ikke blir honorert i tråd med den reelle arbeidsinnsatsen som legges ned, da de fleste institusjonene om det honoreres, honorerer etter en såkalt omregningsfaktor (time for time).

Hvis en nasjonal læringsarena skal ha verdi kreves det at det legges ressurser i å belønne de som bidrar og kvalitetssikre bidragene. Det må erkjennes at det å produsere generisk læringsmateriale med kvalitet er særdeles krevende. I tillegg må rettighetene til objektene håndteres.

Opphavsrett til digitalt undervisningsmaterieil

Våre medlemmer og tillitsvalgte ved institusjonene har vært tydelige på nødvendigheten av å avklare spørsmålet om opphavsrett på digitale undervisningsopplegg. Dette er en stadig mer aktuell problemstilling. Det er flere utfordringer som er knyttet til gjenbruk av digitale læringsressurser og hvordan dette skal avtales med den som produserte materialet. Teknas utgangspunktet er at den som har laget materialet har opphavsretten til sitt åndsverk. Likevel kan arbeidsavtaler i sektoren tolkes slik at arbeidsgiver har bruksrett til materialet eller rett til å overta opphavsretten. Tekna er kritisk til at institusjonene skal kunne overta opphavsretten til materialet og kommersialisere dette uten godkjenning fra og samarbeid med den enkelte arbeidstaker. Denne problematikken har blitt diskutert gjennom sommeren, hvor bekymringen har vært knyttet til svekkelsen av hovedregelen om at den fagansatte har opphavsrett til eget materiale. Opphavsrett og intellektuelle rettigheter til opplæringsmaterieil praktiseres i dag ulikt av institusjonene i sektoren.

Tekna anser det derfor som helt nødvendig at spørsmålet om opphavsrett på digitale undervisningsopplegg avklares. En manglende avklaring vil kunne få negative konsekvenser for digitaliseringen av undervisningen i UH-sektoren.

Internasjonalt samarbeid

En av de fremste målene for norsk UH-sektor er internasjonalisering. Internasjonalt samarbeid vil også i tiden fremover være mer basert på digitale møter fremfor fysiske møter. Digitaliseringen vil også resultere i at data i større grad tilgjengeliggjøres og deles på tvers av institusjoner og landegrensener. For å ivareta sikkerhetsutfordringen ved den voksende delingsøkonomien mener vi at infrastrukturen må forbedres, og at samhandlingsteknologien forbedres for å støtte opp under et økt digitalt samarbeid.

Eksamensform og studentvurdering

Tekna mener det må gjøres en grundig gjennomgang av de vurderingsformene som er brukt våren 2020 i forbindelse med eksamen og sluttvurdering. Erfaringene fra våren viser at institusjonene i UH-sektoren har benyttet seg av ulike vurderingsformer. Studentene har opplevd at det har vært usikkerhet knyttet til institusjonens praksis, og at dette lenge var uklart hvilken vurderingsform som skulle benyttes i fagene. Flere universiteter, deriblant UiA og NTNU, har oversatt vurderingen «bestått» til karakteren C. Dette kan få negative utfall for en student med høyt snitt, som ønsker å søke seg videre til en mastergrad. Andre universiteter, eksempelvis UiS, har valgt å se bort fra vurderingene «bestått» / «ikke bestått». Det er derfor behov for en helhetlig gjennomgang av vurderingsformer ved digital vurdering og karaktersetting.

Med vennlig hilsen

Tekna – Teknisk-naturvitenskapelig forening

Line Henriette Holten
generalsekretær